

ΕΣΤΙΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Βραβευθὲν ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίοις Συλλόγου πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλλ. σπουδῶν,
ἀξιοθὲν ἀργυροῦ μεταλλίου ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Δ'. Ὀλυμπιάδος,
καὶ χαλκοῦ ἐν τῇ παγκοσμίῳ Ἐκθέσει τοῦ 1889.

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΟΓΔΟΥΣ

1889

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ
ΚΑΤ' ΕΠΙΣΤΟΝ
ΑΥΤΟΥ ΑΡΙΘ.

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΑΧΜΑΣ 6. - ΔΕΔΕΜΕΝΟΣ ΔΡΑΧΜΑΣ 8.

ΑΘΗΝΗΣ

ΕΚΔΟΤΑΙ

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ ΚΑΙ Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ ΕΝ Τῃ ΟΔῳ ΠΑΡΟΡΘΑΓΩΓΕΙΟΥ ΑΡΙΘ. 12 ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝ ΣΤΑΔΙΟΥ

Αριθ. 707 — Δελτά είκοσι πέντε.

ΕΤΟΣ ΙΔ'.

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΟΜΟΣ Β΄.

Ευθέρια τιμή: 'Εν 'Ελλάδι γρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ γρ. 20. — Αἱ εὐθέραι ἔρχονται
ἀπὸ 1 'Ιαννουαρίου. Γραμματ. ἀναγ. Ἰερουσ. Γραφικῶν ἀναγ. Ὁδ. Παρθενωνίου 14.

16 'Ιουλίου 1889.

ΓΟΥΣΤΑΥΟΣ ΑΪΦΕΛ

ΓΟΥΣΤΑΥΟΣ ΑΪΦΕΛ

Δικαίως ελέχθη ότι ο αιώνας ημών θα ονομασθή δια τα έργα και τας προόδους, τας επιτελεσθείσας κατά τὸ διάστημα αὐτοῦ, ασιδηροῦς καὶ χαλύβδινος αἰών». Ὁ δὲ Γάλλος μηχανικός Γουσταύος Αἰφελ δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς μία τῶν ισχυροτέρων προσωποποιήσεων τοῦ πνεύματος τούτου τοῦ αἰῶνος διὰ τὸν γιγάντειον σιδηροῦν πύργον, ἐν ὕψοισιν ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Ἄρεως τῶν Παρισίων πρὸς πανηγυρισμὸν τῆς παγκοσμίου Ἐκθέσεως τοῦ 1889 καὶ ὅστις κατέστησεν εἰς μικρὸν διάστημα τὸ ὄνομα τοῦ ἐνδόξου καθ' ἅπαντα τὸν κόσμον. — Ὁ Γουσταύος Αἰφελ ἐγεννήθη εἰς Διζὼν (διαμέρισμα τῆς Χρυσῆς Ἀκτῆς) τῷ 1832, ἐξῆλθε δὲ μετὰ λαμπρὰς σπουδῶν ἐκ τῆς σχολῆς τῶν τεχνῶν ἐν ἔτει 1855, ὡς πρῶτον σπουδαστὴν ἔργον αὐτοῦ ἀναφέρεται ἡ κολοσσιαία γέφυρα ἐν Βορδώ, ἣτις εἶνε ἐν τῶν μεγίστων καὶ ἐντελεστάτων τεχνικῶν ἔργων τῶν γαλλικῶν σιδηροδρόμων. Μετὰ τοῦτα μνημονεύονται διάφορα ἄλλα μηχανικὰ αὐτοῦ ἔργα, εἰς τὰ ἅποια μικρὸν κατὰ μικρὸν ὁ Αἰφελ ἀντικαθίστα πᾶσαν ἄλλην ὕλην διὰ τοῦ σιδήρου, οὗ ἐμελλεν ἀποκλειστικῶς νὰ κάμῃ χρῆσιν ἐν τῷ ἡμετέρῳ αὐτοῦ πύργῳ. Ὡς τὸ μηχανικὸν αὐτοῦ ἀριστοτέγνημα πρὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Πύργου θεωρεῖτο ἡ ἐν Καντάλ σιδηρὰ ὁδογέφυρα τοῦ Γαραβῆ, ἣς τὸ μέγιστον τόξον ἔχει ὕψος 122 μέτρων καὶ ἀνοιγμα 165 μέτρων, τουτέστιν ἡ κορυφή τῆς στήλης τῆς Βανδώμης, ἐπιτιθεμένης ἐπὶ τοῦ κωδωνοστασίου τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων, μόλις φθάσει μέχρι τοῦ θόλου αὐτοῦ. Ἄλλα ἔργα τοῦ Αἰφελ οὐχ ἤττον σημαντικὰ, ἐν τοῖς ὁποίοις ὁ μηχανικός κατώρθωσε νὰ συνδυάσῃ τιτάνειον ἐπιβολὴν μετὰ καλλιτεχνικῆς κομψότητος, εἶνε ἡ ἐπὶ τοῦ Δούρου ἐν Πόρτῳ σιδηροτόξος γέφυρα, ἣτις ὑψοῦται 61 μέτρα ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ποταμοῦ, ὁ μεγαλοπρεπὴς σιδηροδρομικὸς σταθμὸς τῆς Πέστης, ἡ γέφυρα τοῦ Σαγεδίνου ἐν Οὐγγαρίᾳ, ἡ κυρία πρόσφυς τῆς Παγκοσμίου Ἐκθέσεως τοῦ 1878 καὶ ὁ κολοσσιαῖος σιδηροῦς σκελετὸς τοῦ ἀγάλματος τῆς «Ἐλευθερίας φωτιζούσης τὸν κόσμον», τοῦ δωρηθέντος ὑπὸ τῆς Γαλλίας εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς. Ἄλλα τὸ ἔργον, δι' οὗ ἡ φήμη τοῦ Αἰφελ ἐμεγαλύνθη καὶ κατέστη παγκόσμιος, εἶνε ὁ σιδηροῦς πύργος, ὁ ἐγερεθὲς ἐν μέσῳ τῆς Παγκοσμίου Ἐκθέσεως τοῦ 1889, ἐν τῶν θαυμασιῶν τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν, καὶ μέλλον νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν Παρισίων ὡς τὸ σύμβολον τῆς προόδου τῆς μηχανικῆς, λήγοντος τοῦ 19ου αἰῶνος. Κατ' ἀρχὰς πολλοὶ ἠγειραν φωνὴν διαμαρτυρίας κατὰ τοῦ Πύργου φοβούμενοι ὅτι οὗτος διὰ τοῦ ὄγκου

καὶ τοῦ ὕψους τοῦ θα ἐσκίαζεν ἐντελῶς τὰ ὠραιότερα ἀρχιτεκτονικὰ μνημεῖα τῶν Παρισίων, ἀλλ' ὁ φόβος ἀπεδείχθη μάταιος. Ὁ Πύργος οὐδὲν ἀπολύτως σκιάζει, οὐδὲν ἄλλο μνημεῖον ἀδικεῖ. Κατεσκευάσθη ἀποκλειστικῶς ἐκ σιδήρου κατόπιν ἀκριβεστάτων ὑπολογισμῶν περὶ τοῦ συνδέσμου τῶν διαφόρων σιδηρῶν τεμαχίων, τῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πίεσεως, τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς στερεώσεως τῶν διαφόρων μερῶν κτλ. Ὁ Πύργος τοῦ Αἰφελ στηρίζεται κάτωθεν ἐπὶ εὐρυτάτης τετρατόξου βάσεως, ἣς ἐκάστη πλευρὰ ἔχει μῆκος 100 μέτρων, ὅπερ δηλοῖ ὅτι ὁ Πύργος κατέχει ἐν ὅλῳ ἐπιφάνειαν 10,000 τετραγωνικῶν μέτρων. Ὁ Πύργος ἐφ' ὅσον ὑψοῦται βραίνει πτενούμενος, καταλήγει δὲ κατὰ τὴν κορυφὴν εἰς τρούλλον. Ὁλίγον ἄνωθεν τῆς βάσεως ὑψοῦται ἡ πρώτη ὄροφῆ, ἐφ' ἣς ἰδρύθησαν διάφορα περίπτερα, ἐστιατόρια, καφενεῖα καὶ ἤτις ἔχει τὸ εὖρος μεγάλης πλατείας. Μέχρι τῆς πρώτης ὄροφῆς ἀνέρχεται τις δι' εὐρυτάτων κλιμάκων. Ἐκεῖθεν αἱ κλιμακες στενούνται ἢ μέχρι τῆς δευτέρας καὶ τῆς τρίτης ὄροφῆς ἀνάβησις καθίσταται δυσχερέστερα, κατεσκευάσθησαν δὲ πρὸς ἀναβίβασιν τῶν ἐπισκεπτῶν τοῦ Πύργου μηχανικοὶ ἀνοκτεῖς (ascenseurs) Ἐπὶ τῆς δευτέρας ὄροφῆς ἡ παρισινὴ ἐφημερὶς «Φιγαρῶν» ἐγκατέστησεν ἡλόκληρον περίπτερον, ἐν ᾧ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Ἐκθέσεως τοῦ 1889 συντάσσεται, στοιχειοθετεῖται καὶ ἐκτυποῦται μικρὰ ἐφημερὶς ὑπὸ τὸν τίτλον «Φιγαρῶ τοῦ Πύργου Αἰφελ». Ἐπὶ τοῦ τρούλλου τοῦ Πύργου, τὸν ὁποῖον περιβάει κυκλοτερὴς ἐξώστης, ὑψώθη παμμεγέθης ἡλεκτρικὸς φάρος, ἔχων φωτιστικὴν δύναμιν χιλιάδων κηρίων. Ὁ Πύργος τοῦ Αἰφελ ἔχει ὀλικὸν ὕψος 300 μέτρων, ὑποδιαιρούμενον κατ' ὄροφάς οὕτω :

1η ὄροφῆ :	58 μέτρα ὑπὲρ τὴν γῆν
2α »	58 » ἐπὶ πλέον = 116
3η »	159 » » = 273
Τρούλλος	18 » » = 291

Συγκρινόμενος ὁ Πύργος τοῦ Αἰφελ πρὸς τὸ ὑψηλότερον τῶν ἐπὶ γῆς μνημείων, τὸν ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκ γρανίτου ὀβελίσκον τοῦ Οὐασιγκτῶνος, ἀιρόμενον εἰς ὕψος 169 μ. 25, ὑπερβαίνει αὐτὸν κατὰ 130 μ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς πρώτης ὄροφῆς (τὴν ὁποῖαν περιβάει ὀλοσκηπῆς στοά) εἶνε 4,200 τετραγωνικῶν μέτρων ἢ δευτέρω ὄροφῆ ἀποτελεῖται ἐξ ὀλοφράκτου αἰθούσης, ἣς ἐκάστη πλευρὰ ἔχει μῆκος 30 μέτρων ἢ τρίτῃ ὄροφῆ, μέχρι τῆς ὁποίας εἶνε ἐπιτετραμμένη ἡ εἰς τὸ κοινὸν ἄνοδος, ἀποτελεῖ ὑπόστεγον ἐξώστην, ἔχοντα καθ' ἐκάστην πλευρὰν μῆκος 10 μέτρων· τὸ ἀνώτερον τοῦ Πύργου μέρος ἀπολήγει εἰς γείσα ἐξέχοντα κυκλοτερῶς, ὑποβαστάζοντα δὲ τὸν τρούλλον καὶ τὸν φάρον. Ὁ τρούλλος ἀποτελεῖται ἐκ τεσσάρων ἀφίδων,

ἐφ' ὧν στηρίζεται ὁ φάρος· μικρὰ περιστροφικὴ κλιμακὴ φέρει εἰς τὸν φάρον τοῦτον, εἰς τὴν βᾶσιν τοῦ ὁποῖου ὑπάρχει ἄλλος ἐξώστης, διαμέτρου 1,40 ἐκ., μετὰ μεταλλικοῦ φυλακείου. Ὁ ἐξώστης, εὐρισκόμενος ἀκριβῶς εἰς ὕψος 300 μέτρων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ πεδίου τοῦ Ἄρεως, εἶνε προωρισμένος εἰς ἐπιστημονικὰς παρατηρήσεις. Τὸ ὀλικὸν βᾶρος τοῦ Πύργου ἀνέρχεται εἰς 6,500,000 χιλιόγραμμα, μὴ ὑπολογιζομένου τοῦ βάρους τῶν λιθοκτίστων βάσεων, ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ μνημεῖον. Ἐν ὅλῳ ἡ δαπάνη αὐτοῦ ἀνῆλθεν εἰς 6,405,000 φράγκων, ἐξ ὧν τὸ 1,500,000 ἐχορήγησε τὸ Κράτος.

(Ἐκ τοῦ Ἑγκυκλοπαιδικοῦ Λεξικοῦ). Δ. Γ. Κ.

ΦΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΡΙΣΛΕΡ

ΜΥΣΤΙΣΤΗΡΗΜΑ ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΛΟΔΕ

Μετάφρασις Κ. Ἀννίνου

(Συνέχεια ἴδε προηγουμένον φύλλον).
 Πρὸ καιροῦ, πρὸ πολλοῦ καιροῦ ὁ κ. Σέβης εἶχε ζητήσῃ μιαν θέσιν ἐπιτρέπουσαν αὐτῷ νὰ προσθήσῃ πόρον τινὰ εἰς τὸ εὐτελές του εἰσόδημα. Ἄλλ' ἀνεζήτησε τοιαύτην θέσιν εἰς τὸ λεγόμενον ἐμπόριον «τοῦ ποδίου» ἐπειδὴ ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας του δὲν ἐπέτρεπεν αὐτῷ καθιστικὴν ἐπασχόλησιν.
 Φαίνεται πράγματι ὅτι κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη ἀπὸ τοῦ γάμου του, ὅτε ἐπεχείρει σημαντικὰς ἐμπορικὰς ἐργασίας καὶ εἶχε πρὸς τοῦτο ἵππον καὶ ἄμαξαν, ἔπαθεν ἡμέραν τινὰ σοβαρὰν ἀπὸ τῆς ἀμάξης πτώσιν. Ἡ πτώσις αὕτη, περὶ ἣς ἐλάλει εἰς πᾶσαν περίστασιν, ἐχρησίμευεν ὡς δικαιολογία τῆς ἀκηδίας του.
 Ἦτο ἀδύνατον νὰ συναμιθῆσῃ τις μετὰ τὸν κ. Σέβης, χωρὶς νὰ εἴπῃ αὐτῷ ἐμπιστευτικῶς :
 — Γνωρίζετε τὸ πάθημα τοῦ δουκὸς τοῦ Ὀρλεάν; ...

Καὶ προσέθετε τύπτων ἐλαφροῦς τὸ ἀπειλημένον κρανίον του :
 — Τὸ ἴδιον δυστύχημα συνέβη καὶ εἰς ἐμὲ κατὰ τὴν νεότητά μου.
 Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς περιφροῦς ἐκείνης πτώσεως πᾶσα ἐν τῷ γραφεῖ ἔργασία τὸν κατεπτόει, περιωρίσθη δὲ μοιραίως εἰς τὸ ἐμπόριον « τοῦ ποδίου ». Οὕτως ἐχρημάτισεν ἐκ περιστροφῆς μεσότης εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν οἰνῶν, τῶν βιβλίων, τῶν ὕδνων, τῶν ὀρολογίων, καὶ ἄλλων προσέτι εἰδῶν. Δυστυχῶς ἀπέκαμνε ταχέως, οὐδέποτε εὕρισκε τὴν θέσιν του ἀρμόζουσαν πρὸς ἕνα πρῶτον ἐμπορὸν ἔχοντα ἴδιον ὄχημα, μικρὸν δὲ κατὰ μικρὸν θεωρῶν πᾶσαν ἀσχολίαν ὡς ταπεινότεραν δι' αὐτὸν, ἐγήρασε καὶ κατέστη

ἀνέικανος, πραγματικῶς ἀνηρός, κλίσειν ἔχων πρὸς τὴν ἄεργον περιπλάνησιν καὶ τὴν φιλαρτίαν.
 Πολλάκις ἠλεγε τὸς καλλιτέχνους διὰ τὰς ἀλλοκότους ὁρέξεις των, διὰ τὰς ἐμφύτους ἰδιοτροπίας των, διὰ τὴν φρίκην ἣν αἰσθάνονται πρὸς τὸ κοινὸν καὶ σύνθετες καὶ ἐξ ἧς ἐκτρέπονται εἰς ἄδὸν ἀντίθετον· ἀλλὰ τίς διηγῆσεται πᾶσας τὰς γελοίας φαντασιοκοπίας, πᾶσας τὰς ἀνοήτους ἰδιοτροπίας δι' ὧν ὁ ἄεργος ἀπὸς ἐπιχειρεῖ νὰ πληρώσῃ τὸ κενὸν τοῦ βλου του; Ὁ κ. Σέβης εἶχεν ἐπιβάλει νόμους ὡς καὶ εἰς τὰς ἐκδρομάς του καὶ τοὺς περιπάτους του. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα, καθ' ὃ κατεσκευάζετο ἡ λεωφόρος Σεβαστουπόλεως, μετέβαιεν ἐκεῖ δις τῆς ἡμέρας διὰ νὰ ἰδῇ ἀν' ἡ ἐργασία προὔχωσαν.
 Οὐδεὶς ἐγένισκε κάλλιον αὐτοῦ τὰ φημιζόμενα ἐμπορικὰ καταστήματα, τὰ γνωστὰ διὰ τινὰ ἰδιαιτέρα τοῦ ἐμπορίου εἶδη· συχνάκις δὲ ἡ κυρία Σέβης δυσχεραστομένη νὰ βλέπῃ τὴν ἡλίθιον κεφαλὴν τοῦ σύζυγου τῆς προσκεκολλημένην εἰς τὰς ὕλους τῶν παραθύρων, ἐνῶ αὐτὴ ἐπιδιδύθητο δραστηρίως τὰ οἰκιακὰ ἀσπρόρουχα, ἀπηλλάσσεται πέμπουσα αὐτὸν ἔξω καὶ λέγουσα :
 — Ξεύρεις... ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν ἄκραν τῆς ὁδοῦ τάδε, ὁποῦ πωλοῦν ὠραία τσουρέκια, ... πήγαινε νὰ φέρῃς κανένα νὰ τὸ φάγωμεν ὑστερα ἀπὸ τὸ γεῦμα.
 Καὶ ὁ σύζυγος μετέβαιεν, περιπλανᾶτο μεταξὺ τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων τῶν βουλεβάρτων, ἀνέμενε τὸ λεωφορεῖον, διήρχετο τὸ ἡμισυ τῆς ἡμέρας διὰ ν' ἀγοράσῃ δύο τσουρέκια τῶν 15 λεπτῶν, τὰ ὁποῖα ἐκμίμει θριαμβευτικῶς εἰς τὸν οἶκον ἀπομάσσων τὸ μέτωπον.
 Ὁ κύριος Σέβης ἠγάπα πολὺ τὸ θέρος, τὰς μεγάλους περὶ ἐκδρομάς διὰ μέσου τῆς κόνεως τοῦ Κλαμάρ ἢ τῆς Ρομαιμβίλλης, τὸν θόρυβον τῶν ἑορτῶν, τὰς συναθροίσεις τοῦ πλήθους. Ἦτο ἐξ ἐκεῖνων οἵτινες μεταβαίνουσιν μιαν ἡλόκληρον ἑβδομάδα πρὸ τῆς 15 Αὐγούστου διὰ νὰ ἰδῶσι τὰς προετοιμασίας τῆς φωταψίας, τοὺς φανούς, τὰ ἱκρία. Ἡ σύζυγός του δὲν παρεπονεῖτο διὰ τοῦτο τοῦλάχιστον δὲν ἔθλεπεν ἐνώπιόν της τὸν αἰώνιον ἐκείνον μεμφόμερον περιφερόμενον ἐπὶ ἡλόκληρους ἡμέρας περὶ τῆς ἑδρας τῆς με σχέδια γιγαντιαίων ἐπιχειρήσεων με συνδυασμοῦ ἐκ τῶν προτέρων ἀποτυγχάνοντα, με ἀναπολήσεις τοῦ παρελθόντος, με τὴν μακρίαν τοῦ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ κερδήσῃ χρήματα.
 Οὐδ' αὐτὴ ἡ ταλαιπωρὸς ἐκέρδιζεν· ἀλλ' ἠξέυρε τὸσον καλά νὰ ἐξοικονομῇ, τὸσον καλά ἀνεπλήρου τὰ πάντα ἢ θαυμασιὰ φειδῶ της, ὥστε οὐδέποτε ἡ πενία, καὶ περ ευνουρούσασα με τὴν μεγάλην αὐτῶν στενοχωρίαν, δὲν εἶχε κατορθώσῃ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰ τρία ἐκείνα δωμάτια, τὰ πάντοτε καθάρια, νὰ καταστρέψῃ τὰ

τέλους εις τὴν Πλατείαν, τὴν πλήρη κινήσεως, θορύβου, μουσικῆς. Δὲν κατώρθωσα ἐν τούτοις νὰ ἐννοήσω, τί εἶδος ἐργασία ἔγει τὸν πατέρα μου πρὸ ὀλίγου εις τὰ ἀγνωστα ἐκεῖνα μέρη. Εἶνε καὶ τούτο ἐκ τῶν ἀλύτων μυστηρίων τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ περιπάτου ἐβάδιζον μηχανικῶς κρατούμενος ἀπὸ τῆς πατρικῆς χειρὸς, ἀφηρημένος, σιωπηλὸς καὶ σύννους. Ἀναίσθητος πρὸς πᾶσαν ἐξωτερικὴν ἐντύπωσιν, ἀκόμη καὶ πρὸς τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς, ἔστρεφον σκέψεις ποικίλας, σκέψεις παραδόξους, τὸ πρῶτον ἤδη εἰσβαλοῦσας εἰς τὴν παιδικὴν μου κεφαλήν. Καὶ ἐνόσω ἐφανταζόμην ἐμαυτὸν ἐπὶ τοῦ ξυλίνου ἀναβάθρου πρὸ τοῦ φακοῦ, θαυμάζοντα τὸ οἰκοδόμημα ἐκεῖνο τὸ ἐξάλιστον, ἐν ᾧ περιεκλείοντο οἱ τάφοι — μοὶ εἶπον — τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τὸ Πάνθειον μὲ τοὺς κίονας, μὲ τὸ ἀέτωμα, μὲ τὸν θόλον, μὲ τὴν ἐπιγραφὴν, — δὲν ἠδυνάμην ν' ἀπομακρύνω τοῦ νοῦ μου τὴν εἰκόνα τοῦ νεκροταφείου μὲ τὰ λευκὰ μνημεῖα, μὲ τοὺς μέλανας σταυροὺς, καθὼς εἶδον αὐτὸ λάμπον ὑπὸ τὰς τελευταίας ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, καθ' ἣν ἡμέραν ἀνεκάλυψα τὸ μνήμα τῆς πτωχῆς μάμμης. Ἐσθάνθη ἐνθὺς ζωηρὰν τὴν ἀντίθεσιν, τὴν ἐκ τῶν δύο τάφων, — τοῦ γιγαντιαίου θόλου ὑφ' ὃν ἐκοιμῶντο οἱ μεγάλοι ἄνδρες, οἱ ὅποιοι μοὶ ἦσαν ἀγνωστοί, ξένοι, ἀδιάφοροι, καὶ τοῦ ξυλίνου μέλανος σταυροῦ μὲ τὰ λευκὰ γράμματα, ὃ ὅποιος διέκρινε τὸν τάφον τῆς ἀγαθῆς μου, τῆς λατρευομένης μου φίλης...

Καὶ ἦσαν τόσο ἀλλόκοτα τὰ συμπεράσματα, τὰ ἅποια συνήγαγον ἐκ τῆς συμπαροβολῆς!

«Τί ἔχεις καὶ εἶσαι ἔτσι σκεπτικὸς;» μὲ ἠρώτησε δις ἢ τρίς ὁ πατήρ μου.

«Γίπποτε» ἦτο ἡ στερεότυπος ἀπάντησις. «ὦ, ἦτο χρεῖα πολλῆς τρυφερότητος, διὰ νὰ ἐκμυστηρευθῶ τὰς σκέψεις μου ταύτας!...

«Ὅταν ἐπέστρεψα τὴν ἐσπέραν εὗρον τὴν μητέρα μου ὑγιᾶ ἐντελῶς καὶ ἀπολαύουσαν ἐν τῷ μικρῷ κήπῳ τῆς εὐωδίας τῶν ἰάσμων τῆς, ὑπὸ τὸ γλυκὺ φῶς τῆς σελήνης.

«Μητέρα, εἶδα τὸ Πάνθειον!» τῆ ἐφώνησα μακρόθεν, πρὶν εἶπω κατ' ἡσπέρα.

— Ποῦ;

— Εἰς τὸ πανόραμα.

Καὶ οἶοιτο ἐκδικούμενος τὴν μικρὰν καὶ μόνην τῆς ἐρώτησιν, τὴν ἐζάλισα μὲ πλῆθος ποικίλων καὶ ἀλλεπαλλήλων ἐρωτήσεων:

«Καὶ τί εἶνε τὸ Πάνθειον, μητέρα;

— Σὺ ξέρεις, ποῦ τὸ εἶδες.

— Μὰ τί εἶνε αὐτὸ ποῦ εἶδα;

— Τὸ Πάνθειον τῶν Παρισίων;... ἔ, εἶνε ἡ ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Γενεβιέθης, ἐκεῖ ποῦ θάπτον τοὺς μεγάλους ἄνδρας τῆς Γαλλίας.

— Καὶ ποῦ εἶν' αὐτὴ ἡ ἐκκλησία;

— Εἰς τὸ Παρίσι, δὲν ἀκούς;

— Καὶ ποῖοι εἶν' αὐτοὶ οἱ μεγάλοι ἄνδρες;

— Μεγάλοι ἄνδρες εἶνε ἐκεῖνοι... Ἀλλὰ δὲν ἔχω νὰ σου ἀπαντήσω τώρα μὲ ὀλίγας λέξεις. Ἔλα πρῶτα νὰ δειπνήσουμε, γιατί μὰς περιμένουν, καὶ κατόπιν σοῦ ἐξηγῶ ὅλας σου τὰς ἀπορίας.

Καὶ προεπορεύθη βαίνοισα πρὸς τὴν οἰκίαν διὰ τῆς ἀνηθρᾶς διόδου τοῦ κήπου, ἐν ᾗ ἐγὼ ἠκολούθουν βραδέως, πλήρης σκέψεων καὶ ἀποριῶν, πολλαπλασιαζομένων ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν. Συχνὰ ἐψιθύριζον μετ' ἀορίστου τινὸς συναισθήματος:

Aux grands hommes la patrie reconnaissante.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης νέα περίοδος ἀνέτειλεν ἐν τῷ βίῳ μου — περίοδος σκέψεων, ἐρωτήσεων καὶ διδαγμάτων. Ἡ καλὴ μου μήτηρ μοὶ ἐξήγησε ποῖοι εἶνε αὐτοὶ οἱ μεγάλοι ἄνδρες, τοὺς ὁποίους τίως ἠγνόουν. Ἐμαθον ὅτι ἠγάπησαν, ὅτι εὐηργέτησαν τὸν κόσμον ὅτι ἠγάπηθησαν καὶ ἐδοξάσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Ἡ πατρίς των, τὴν ὅποιαν ἐτίμησαν, ἡ ἀνθρωπότης τὴν ὅποιαν ἀφείλησαν, ἠσθάνθη πρὸς αὐτοὺς εὐγνωμοσύνην, ἐκδηλουμένην καὶ μετὰ θάνατον διὰ τῶν μεγαλοπρεπῶν ἐκεῖνων μνημείων.

Αὐτοὶ λοιπὸν ἦσαν μεγάλοι ἄνδρες, ὅσοι ἐκοιμῶντο ὑπὸ τοὺς θόλους τοῦ Πανθείου· μικροὶ δὲ θὰ ἦσαν ἀναμφιβόλως ὅσοι ἐκοιμῶντο ἐν τῷ νεκροταφείῳ ὑπὸ τὸν μαῦρον ξυλίνον σταυρὸν. Καὶ ἡ φίλη μου ἐπίσης ἡ ἀγαθὴ ἦτο μικρὰ, μικρὰ... Δὲν ἀρκεῖ λοιπὸν ἡ ἀγαθότης, ἡ ἀρετὴ, ἡ εὐγένεια, διὰ νὰ γείνη κανεὶς μέγας. Ἄ, μοὶ το εἶπεν ἡ μήτηρ μου! Πρέπει ν' ἀνακαλύψῃ χώρας, νὰ κάμῃ πολέμους, νὰ γράψῃ βιβλία νὰ κατασκευάσῃ εἰκόνας ἢ ἀγάλματα... Διὰ τὴν μικρὰν μου ἀδελφὴν δὲν παρεπονάμην· ἐκεῖνη ἦτο τῷ ὄντι μικρὰ. Εἰσῆλθεν, ἐκλαυσε, καὶ ἰδοὺ ἡ ζωὴ τῆς· ἐκλαυσε, ἐξῆλθε, καὶ ἰδοὺ ὁ θάνατός τῆς!...

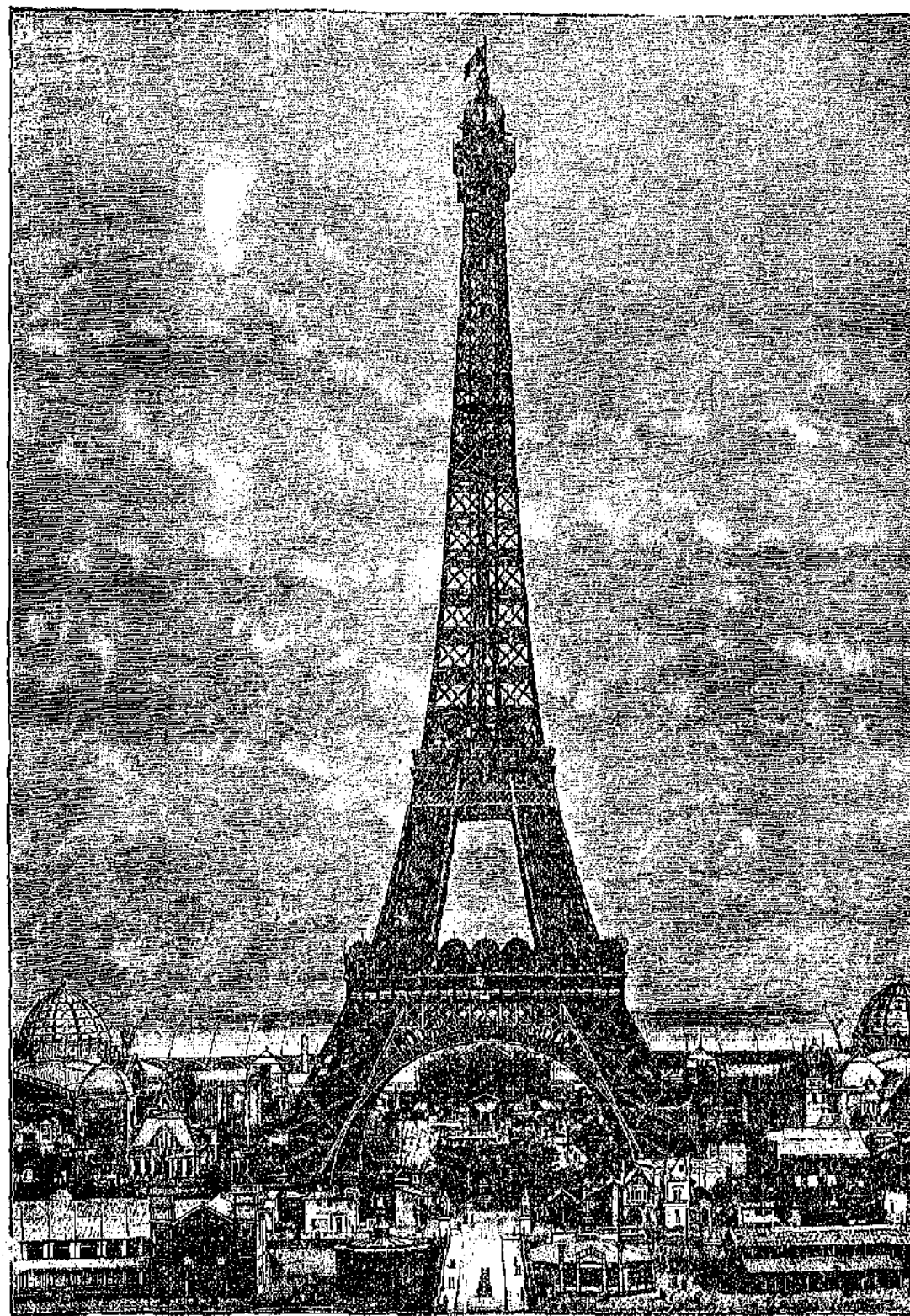
Μίαν ἄλλην ἡμέραν συνωμιλοῦμεν περὶ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦ Ὀμήρου — διότι συνηθεστάτῃ μὰς ἐγένετο ἔκτοτε ἡ περὶ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν ἐνασχόλησις, ἡ ἐκτίμησις αὐτῶν καὶ παροβολή.

«Ποῖός εἶνε μεγαλύτερος ἀπὸ τοὺς δύο; ἠρώτησα τὴν μητέρα μου.

— Καὶ οἱ δύο μεγάλοι· ἀλλὰ ὁ ἕνας ποιητὴς καὶ ὁ ἄλλος στρατηγός.

— Μὰ ποῖὸ εἶνε δυσκολώτερο πρᾶγμα, νὰ κάμῃ κανεὶς ἕνα πόλεμον, ἢ νὰ γράψῃ ἕνα βιβλίον ὅσῳ τὴν Ἰλιάδα;»

Ἡ μήτηρ μου ἤγγισε διὰ τοῦ δακτύλου ἐν κομφῶν ὀγκῶδες βιβλίον, στίλβον ἐν τῇ μικρῇ τῆς βιβλιοθήκῃ. Ἐφαίνετο ὡς μικρὰ ἐπιμνημό-

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΑΪΦΕΛ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΠΙΝΑΚΙΑΔΕΣ

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΑ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Ἀπό τινος ἀπασχολεῖ τοὺς ἀστρονόμους τὸ ἐξῆς δυσεξηγήτον φαινόμενον: Ἐπὶ τῶν δακτυλίων τοῦ πλανήτου Κρόνου παρατηρήθη λευκὴ τις ἀνταύγεια ἣτις δὲν ἐφαίνετο πρότερον. Ἡ ἀνταύγεια αὕτη διὰ τοὺς ἐκ τῆς γῆς παρατηρητάς φαίνεται ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς σκιάς ἣτις προσπίπτει ἐκ τοῦ πλανήτου πρὸς τοὺς δακτυλίους. Ἦ δὲ εἶνε αὕτη; Ὑπὸ πλείστων παρατηρήθη, διαφόρως δὲ περιγράφεται ὑφ' ἑκάστου. Τινὲς εὗρον αὐτὴν ἀσθενεστάτην, ἄλλοι λίαν ἰσχυράν, τρίτοι μεταβάλλουσιν ἔντασιν. Ἐν παραδοξότατον ὄλων ὁμῶς εἶνε ὅτι ἡ ἀνταύγεια αὕτη φαίνεται σταθερὰ, ἀκίνητος, ἐνῶ, ὡς γνωστόν καὶ ὁ πλανήτης καὶ οἱ δακτύλιοι αὐτοῦ κινουῦνται. Ἄν λοιπὸν προήρχετο αὕτη εἴτε ἐκ τοῦ πλανήτου εἴτε ἐκ τῶν δακτυλίων ἄφειλε νὰ ἀλλάσσει θέσιν. Πᾶς μένει σταθερὰ, ἀκίνητος πάντοτε; Ἴδού τὸ αἶνιγμα.

Παρόμοιον τι παρατηρήθη ἐπὶ τοῦ πλανήτου Διὸς κατὰ τὸ 1878, σημεῖον ἐρυθρὸν φωτεινόν. Οὐδεμία δὲ ἐξηγήσις σαφῆς ἐδόθη περὶ τούτου μέχρι τῆς σήμερον ὑπὸ τῶν ἀστρονομούντων.

Πρὸ τινος δὲ καὶ ἐπὶ τῆς Σελήνης παρατηρήθη φωτεινὴ τις ἀλλοίωσις, ἣτις ἐξηγήθη ὡς ἐκρηξις ἡφαιστείου. Ἄλλ' ἂν ἦτο ἐκρηξις, τότε ποῦ αἱ ὑποθέσεις ὅτι ἡ σελήνη εἶνε νεκρὰ πλῆσιν καὶ οἰονεὶ ἀποτεφρωμένη;

Ἡ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΧΕΛΙΔΩΝΩΝ

Ὁ γυναικεῖος συρμός ὁ φθείρων τὰ πάντα, δὲν ἐφείσθη οὐδὲ τῶν ταλαιπώρων χελιδόνων. Ἐρχισαν νὰ φονεύωσι καὶ ταύτας κατὰ χιλιάδας, κατὰ μυριάδας, διὰ νὰ κοσμήσωσι τοὺς γυναικεῖους πύλους. Ἡ μεγάλη καταστροφή τελεῖται κατὰ τὰς γαλλικὰς ἀκτὰς καὶ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἑσπέρου, ὅτε ἀκριβῶς ἐπανέρχονται οἱ πτερωτοὶ αὐτοὶ πρόδρομοι τῆς καλοκαιρίας. Προσέρχεται δὲ ἄρωγος τῆς καταστροφῆς καὶ ἡ ἐπιστήμη διότι αἱ χελιδόνες φονεύονται κατὰ πλῆθος διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, ὡς ἐξῆς: Ἄνὰ τὰς ἀκτὰς ἐκτείνουσι σύρματα μακρὰ ἐπὶ κάλων, ὅπως τὰ τῶν τηλεγράφων, ταῦτα δὲ συγκοινωνοῦσι πρὸς ἠλεκτρικὴν συσκευὴν. Τὰ ταλαιπώρα πτηνὰ καταπεπονημένα ἐκ τοῦ μακροῦ δρόμου φθάνουσιν ἀνύποπτα εἰς τὴν ἀκτὴν καὶ κἀθηνται ἐπὶ τῶν τεταμένων συρμάτων. Ὅταν συναχθῶσι πολλὰ, τότε ἀφίεται ἐλεύθερον τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα ἵνα διατρέξῃ τὰ σύρμα καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῦ πτηνὰ πίπτουσιν ὡς κεραυνόπληκτα. Περισυλλέγονται κατόπιν καὶ ἀποστέλλονται κατὰ φορτῖα εἰς τὰ ἐργαστήρια, ὅπως καταλλήλως παρασκευασθῶσιν ἵνα κοσμήσωσι τοὺς πύλους τῶν κομψῶν κυριῶν. Οἱ φίλοι τῶν χελιδόνων μετὰ πόνου διαμαρτυροῦνται κατὰ τῆς ταιαύτης σκληρότητος, ἐν μόνον μέσῳ εὐρίσκουσι πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀτυχῶν πτηνῶν, νὰ παύσωσιν αἱ γυναῖκες ἐκ συμφώνου κοσμεῖσθαι δι' αὐτῶν τοὺς πύλους τῶν. Ἡ μὲν κομψότης αὐτῶν δὲν θὰ χάσῃ τίποτε διὰ τούτου, θὰ κερδήσωσι δὲ τὴν ζωὴν τόσα καὶ τόσα πτηνὰ, χρησιμώτατα ἄλλως, διότι τρέφονται ἀποκλειστικῶς ἐκ μυιῶν καὶ ἄλλων μικρῶν ἐντόμων φθοροποιῶν ἢ ἐπὶ τέλους ἐνοχλητικῶν εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Αἶμος Ἀδύσα

Πολλάκις μέχρι τοῦδε παρατηρήθη καὶ εἰς πολλὰ μέρη τῆς γῆς ὅτι σωροὶ ξηρῶς ἄμμου μετακινούμενοι παράγουσιν ἤχον τινα. Ἐσχάτως δὲ πάλιν ἀμερικανός τις ἐν Ἀφρικῇ καὶ Ἀσίᾳ περιοδεύων ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ἔρους Σινᾶ ἔκαμε παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἡχηρῶς ἄμμου τοῦ «Ὀροῦ τοῦ Κώδωνος». Τὸ ὄρος τοῦτο κεῖται ἐν τῇ κόλπῳ τοῦ Σουέζ, ἔχει δὲ μῆκος 3 μιλλιῶν καὶ ὕψος 1200 ποδῶν. Ἡ φαιὰ ἄμμος ἢ σεσωρευμένη κατὰ τὴν ΒΔ κατωφέρεται τοῦ ὄρους ἔχει τὴν παράδοξον ἰδιότητα νὰ παράγῃ ἤχον ὅταν ὀλισθαίνει. Ἀπωθουμένη διὰ τῶν χειρῶν ἢ τῶν ποδῶν ἤχει θλιθερῶς πως ὡς μουσικὸν ὄργανον ἐκκλησίας. Καθόσον μεγεθύνεται ὁ ἀπωθούμενος σωρὸς τῆς ἄμμου ὁ ἤχος καθίσταται ἰσχυρότερος καὶ διαρκέστερος. Τίς ἡ αἰτία ἢ παράγουσα τῶν ἤχων; Βεβαίως ἡ παλμικὴ κίνησις τοῦ ἀέρος τοῦ περιεχομένου μετὰ τῶν μορίων τῆς ἄμμου. Ἀλλὰ διατί τάχα πᾶσα ἄμμος δὲν ἤχει καὶ τίνες οἱ ἰδιαιτέροι λόγοι δι' οὓς ἤχει αὕτη ἢ τοῦ Σινᾶ καὶ ἄλλη ἀλλαχοῦ; Ἀδύσων.

ΕΛΩ Κ' ΕΚΕΙ

Ἀγροτικὴ ἀπλοῦτης

Ὁ Ἐπίσκοπος. — Εὐλογημένη, πῶς δὲν ἐστειλες προχθὲς ζῶα ἀπ' τὸ χωριὸν νάρθω εἰς τὸ πανηγύρι;

Ὁ πάρεδρος τοῦ χωρίου. — Ἄγιε δέσποτα, τὸ φταίξιμο δὲν εἶνε δικό μου. Σαράντα διαβόλους εἶπα νάρθουν νὰ σὲ πάρουνε καὶ κανεὶς δὲν θέλησε.

Ὁ βαρὺς καφῆς

Ἐν καφενείῳ.

Πελάτης εἰσέρχεται καὶ παραγγέλλει καφὲν πολὺ βαρύν.

Ἡ παραγγεῖλια ἀργεῖ νὰ ἐκτελεσθῇ καὶ ὁ πελάτης δυσανασχεταί:

— Μὰ ποῦ εἶν' αὐτὸς ὁ καφῆς;

Ὁ ὑπηρέτης:

— Ἐτοιμος, κύριε!

— Πῶς δὲν τὸν φέρνεις, λοιπὸν;

— Τὸν ἐπροστάξατε πολὺ βαρύν καὶ δὲν ἔμπορῶ νὰ τὸν σηκώσω.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Εὐκαλοῦσάτη ποντικιοπαγίς.

Λαμβάνετε ἐν κάρυον καὶ τὸ τρυπᾶτε εἰς τὸ κάτω μέρος, ἐκεῖ ἀκριβῶς ὅπου ἔχει σημεῖόν τι μαλακώτερον. Εἰς τὴν ὀπὴν αὐτὴν ἀρμύζετε ἐν μυτερὸν ξυλάριον μῆκους τεσσάρων δακτύλων εἰς τὴν ἑτέραν δὲ ἄκρην τοῦ ξυλαρίου καρφώνετε στερεῶς τεμάχιον τυρίου, τὸ ὁποῖον καίετε ὀλίγον διὰ νὰ μυρίζῃ. Λαμβάνετε δοχεῖόν τι πῆλινον εὐρύχωρον καὶ ὀπωσοῦν βαρὺ, τὸ ὁποῖον θέτετε ὀνοστραμμένον κάτω εἰς τὸ πάτωμα ἢ ἐπὶ κινήτης σανίδος, εἰς τρόπον ὥστε τὰ χεῖλη τοῦ δοχείου νὰ ἐγγίζωσιν ἐλαφρῶς καὶ μόλις νὰ στηρίζωνται ἐπάνω εἰς τὸ ὀλισθηρὸν μέρος τοῦ κάρυου τὸ δὲ ξυλάριον φέρεται πρὸς τὰ μέσα ἐστραμμένον καὶ τὸ τυρίον ἔρχεται ὑπὸ τὸ δοχεῖον. Ὁ ποντικὸς ἔρχεται ἀμέριμος διὰ νὰ φάγῃ τὸ τυρίον τὸ δοχεῖον ὀλισθαίνει, καὶ πίπτει ἀίχμαλωτίζει τὸν λαίμαργον.